

בחוף, ילדי החיידר עדיין משתובבים. מראה שגרתי ברחובות העיר

שבו בית המשפט פסק כנגד ההפרדה. "אנשים אמרו תעזבו אותם, חיה ותן לחיות. מחמם את הלב לראות שאנשים לא רק לא היו נגד, הם היו בעדנו. אתה רואה כמו שאמרת לי, רואים איך הציבור סולד מכל חרר-חור הריב והמדון הזה ומעוניין לתת לו את האירועים שמתאימים לו".

על התמיכה החילונית הגדולה שמענו גם מ'ר' יענקי זורגר. "ישנם חילונים וחילוניות שפנו אלינו והבטיחו שיגיעו לערער בבית המשפט בנצרת. זו עיר שמקבלת את כולם, יש כאן דו קיום מדהים, חיים שקטים ונחמדים, וזה מה שמושך את כולם. קיבלו אותנו באהבה, אנחנו חיים כבר שבע שנים כאן בלי שום ויכוחים. וזה גם הכאב שנפל עלינו. אנחנו בעיר כוז שקטה, למה להזיק?"

האווירה הזו, שעליה הוא מדבר בהערצה, היא בין היתר מה שדחף אותם להגיע לפה. "הרבי דחף ללכת למקום זול פריפריאלי, מקום שקט, פינה שקטה שיש לה את הפונקציות שיש לעיר להציע, ואת זה מצאנו בעפולה. אתה רואה איך שקט ורגוע כאן? זה כך גם בשבת. כמו שכונה חרדית. ויש לנו הכל: חיידר, בית ספר, כוללים, מקומות תעסוקה לנשים במקומות ותי-קים כמו גם במוקד שירות לקוחות שהקמנו לאחרונה. לא ניתן לאף אחד להרוס לנו את זה."

← ופרצת לעפולה

אחת הקהילות הוותיקות בעיר היא של חסידי חב"ד, בראשות השליחים הרה"ח ר' חיים שלום סגל ואחיו הרה"ח ר' שלמה יהודה סגל. אחד מראשוני הקהילה החב"דית הוא הרה"ח ר' שמעון ריונברג, שבתו רבקי וחתנו גבי הולצברג הי"ד נרצחו בפיגוע בבית חב"ד במומבאי. <<

הסטנדר. לו היו זורקים אתכם לבית המדרש המוגן הזה, ספק אם הייתם מנחשים שבחוץ זו העיר עפולה. מסביב ראינו עוד בתי כנסת שונים לאורך הרחובות: בית הכנסת הספרדי 'שבת אחים', בית כנסת ליוצאי גיאורגיה, בית כנסת חב"ד עם מקווה, בית הכנסת 'חני' כי הישיבות הספרדים' ועוד בתי כנסת רבים המפורים בעיר עפולה. כששאלנו אברכים מדוע הגיעו לגור בעפולה, התשובה הייתה כמעט תמיד חד משמעית - פתרון נפלא למצוקת הדיור. נכון שזה לא ליד בני ברק, ונכון שלא מרגישים כאן בכלל כמו ירושלים, אבל מדובר במחיר שפוי יחסית ובמקום שקט וצפוני, ואין באמת סיבה להישאר בכוח בצפיפות יקרה. לקהילה הליטאית מוסדות שונים כגנים, חיידר, בית יעקב, וכעת אף מדובר על הקמת סמינר לבנות. אבל העיניים של הרב גולד נוצצות במיוחד כשהוא עומד על יד מבנה שקיבל לבית הספר שיסד לילדי קירוב, זה שמספר תלמידיו כבר הגיע לכמאה. בשבילו, זה הכל. דומה שהוא לא מחבב במיוחד את העיסוקים הטכניים שנדרשים מחבר המועצה. הוא בא לעשות. לשנות. והמבנה הזה מביא לו אושר בלתי נגמר.

בבוקר הוא עוד הוקפץ על ידי ראש העיר לשיבת חירום בעירייה, שבה נכחו מלבדו גם מנכ"ל העירייה שלום שלמה, סגן ראש העיר ר' צורי כהן, ר' יענקי זו"רגה, ר' אליהו דודן מקהילת חניכי הישיבות הספרדים ור' משה אורי דיסלר מבכירי הקהילה הליטאית בעיר, שיש לו חלק רב בהצלחה של תושבי עפולה החרדים. אלקבץ הצהיר בראיונות שוב ושוב כי מדובר באירוע שמגיע לתושבים החרדים בדין, ואף עקץ את נציגי 'כחול לבן' באמרו כי החרדים "מממנים את הפארק במיסים שלהם כמו כולם". "בישיבה הזו", אמר לנו אחד המשתתפים, "ראש העיר רצה להגיע לפתרון לא רק חוקי, אלא שהציבור החרדי יהיה שבע רצון במאת האחוזים לא 99 אחוז". הרב גולד דווקא רואה אור בתגובות שקיבל מהיום

לא יבוא בשום אופן למופע מעורב, כשר ככל שיהיה. בכך בעצם, הרסה שדולת הנשים לנשות עפולה את האירוע היחיד שעוד קיוו לו. סגן ראש העיר ר' צורי כהן, וסיעת 'שס' הארצית, החליטו להילחם בהחלטה במגרש המשפטי. לציבור החרדי בכללותו מדובר בעניין עקרוני, אבל לעפולאים זה גם מה שיעשה להם את בין הזמנים. הם פשוט כאבו והרגישו כאילו מישו חופש להציק להם, סתם. פשוט סתם. הבעות הצער הללו אולי נראות לכם מהצד כמעט הגזמה, אבל הן לא. בבית המשפט ישבו נציגות נשות עפולה ודמעו. אחת מהן מספרת בכאב איך הילדים שאלו בבית אם בסוף הצליחו בבית המשפט להסביר את הטיפשות בכפייה החילונית על הנשים החרדיות "מתוך דאגה" לנשים. "כבר ימים ארוכים שהם מדב-רים על זה. בסוף אנחנו גרים בעפולה, יש ניתוק מסוים מההוויה של הערים החרדיות, ובחופש יש משהו אחד שכולם ככה מצפים לו בהתרגשות וברגע אחד הורסים את הכל. מישו בכלל שאל אותנו, הנשים החרדיות, מה אנחנו דורשות? כמה עזות וחוצפה יש לשופט, אפילו לא שופטת, לקבוע לנו מה אנחנו רוצות?" על יד הפארק, אתה שומע בליל שפות. עברית, ערבית, רוסית ואידיש. משפחות על ילדיהן ממתונות בתחנת האוטובוס. אבל אנחנו דיברנו דווקא עם איגור "מה אכפת לי בכלל מחרדים?" הוא אומר, "הם רוצים, נו, את הזמר שלהם? מה אכפת לי אני? מה מבלבלים במוח? השופט הזה גר בעפולה? לא גר בעפולה. אז מה הוא אומר בנדיט זה, מה לעשות?" לשווא תרנו אחרי חילוני המבוהל מהתחרדות העיר. לא מצאנו. הם חיים בשלווה זה לצד זה ואולי יכולים לשמש דוגמה לכל הארץ. למעט נציגת 'יש עתיד' בעירייה, העומדת בראש מטה העמק של 'כחול לבן' של גנץ ולפיד שהייתה בעותרות, ואולי דווקא זה אומר הכל על המניעים האמיתיים של רדיפת החרדיות הזו.

← הליטאים באים

מול ביתו של חבר המועצה הרב מנחם גולד המצוי בימי השלושים על פטירת אימו, חולף בדיוק שכן חי-לוגי מבוגר "משתתף בצערך", הוא אומר לו ומתנצל, "לא יכולתי להגיע בשבעה". נכדו של השכן זוכה לתשומת לב מהרב גולד והם נפרדים. "אלה פחות או יותר יחסי השכנות". מסביר הרב גולד. לפני 23 שנה הוא חפץ לעשות משהו למען העם שבשדות, ומצא את עצמו בעפולה, שבה החל לפעול במרץ בלתי נדלה. הבית שלו ממוקם בגבעת המורה, שכונה שאליה מגיעים בתום עלייה בלתי נגמרת, וקרובה כך על שם 'גבעת המורה בעמק' המוזכרת בספר שופטים. בכניסה לשכונה מקבלים אותנו גני הילדים של 'מעייני יוסף' והשלט ההיסטורי הענק שהוחלף לשלט מודרני, ועל גביו, כמו גם בשאר הכניסות לעיר, מופיע שם העיר בענק, בשפה אחת בלבד והיא לא עברית. וולקס טו AFULA. אולי חלק ממיטוג מחדש של העיר הוותיקה. לרב גולד, שעדיין נותר אמריקאי במהותו, זה בטוח לא מפתיע.

אמנם ראינו ולא פעם אחת, אברכים ליטאים וחי-סידים עומדים ביחד ומנהלים שיחה ערה, אבל באופן כללי הקהילות אינן קרובות גיאוגרפית זו לזו. בעוד קהילת חסידי ויז'ניץ נמצאת למטה, כלומר בעפולה עילית, הרי שהקהילה הליטאית, המונה כיום כ-300 משפחות - ויש אומרים אף יותר - מתרכזת בשכונה הזו, הישנה יותר, גבעת המורה.

אל הקהילה בראשות הגאון רבי נתן רוטשילד, מגי-עים אברכים מכל הארץ שנדרשים לעבור ועדת קבלה שלא מקבלת כל אחד, והדבר ניכר גם באופייה השמרני של הקהילה. בשונה מהקריה החסידית, הם מפורים יחסית בין שאר תושבי השכונה וכמעט שלא חיים בריכוז של 'רחובות חרדיים', אבל גם כאן האווירה רגועה, והרחובות כמעט ריקים. פה ושם אתה רואה משפחות חרדיות מטיילות להנאתן, או ילד חיידר קושר את אופניו לגדר.

משום מה, דווקא בית כנסת גדול לא מצאנו, אבל ראינו את מספר הכוללים הנכבד, חלק מהם שייכים לרשתות כ'יששכר באוהלין' וכדומה, המפורים בש-כונה. במקלט אחד מצאנו גם בשעת צהריים זו של בין הזמנים, מספר אברכים השקועים בלימודם על גבי

את שמו לעולם אלמלא הגיעה שדולת הנשים וביקשה לעתור כנגד המופע הצפוי להתקיים בו? ובעיריית עפולה חברים כיום שני נציגים מר-שימת שס"ג: האחד הוא סגן ראש העיר ר' צורי כהן מ'שס', והשני הוא הרב מנחם גולד מ'דגל התורה'. הרשימה הייתה רחוקה מהכנסתו של ר' יעקב זורגר מ'אגודת ישראל', נציג ויז'ניץ, בכחמישים קולות בסך הכל. עוד עשרים משפחות חרדיות היו משנות את הת-מונה. ראש העיר בעפולה הוא אבי אלקבץ, שבעשרים השנה האחרונות התמודד מול יצחק מירון, והם כיהנו בפועל לסירוגין, קדנציה אחת זה וקדנציה אחת זה. במערכת הבחירות הקודמת, פעלו החרדים כנגד אלקבץ שלטענתם הבטיח שיסייע להם ולא קיים, והדיחו אותו מראשות העיר כשהם מכתירים שוב את מירון. עם היוודע תוצאות הבחירות, ראה אלקבץ כי הוא הפסיד בפרע של 250 קולות שלא היה ספק למי הם שייכים. הוא זעם והצהיר כי עם החרדים הוא סיים לנצח, בדגש על מספר אישים בהנהגת הקהילה. בבחירות האחרונות שהתקיימו לפני כשנה, המשיכו החרדים עם תמיכתם במירון כנגד אלקבץ, אלא שה-פעם, בניגוד לעבר, נוקתה עגנת חשד שהייתה על גביו, והוא ניצח.

אם חשבתם שזו ההזדמנות שלו לנקום ולממש את הצהרותיו מליל ההפסד הצורב, טעיתם. אלק-בץ קורץ כנראה מחומר אחר. הוא חיבק את הנציגים החרדים, והם הפכו לשותפים מלאים במועצת העיר. הוא הקצה שטח לקהילת ויז'ניץ, נתן מבנה חדש לבית ספר של הקירוב, וייעד עוד שטח לבית כנסת חדש לקהילה הליטאית. נראה שיש לרבים מראשי הערים מה ללמוד ממנו.

לקראת בין הזמנים, הקצתה עיריית עפולה תק-ציב לכ-360 אירועים לתושבי העיר. אחד מהם, אחד בלבד, אך גדול ומכובד, יועד לציבור החרדי. בתאל מגור, האחראית על אירועי המגור החרדי בעירייה, הופקדה על הפקת יום של פעילויות כיף למשפחה, שבסופו יתאספו המשפחות בהפרדה מלאה וישמעו דברי חיזוק שיפתחו את הקומזיץ של מוטי שטיינמן, בניצוחו של רובי בנט, המארחים את חיים ישראל. תושבי עפולה החרדים צהלו. ועוד לא דיברנו על גאוות היחידה הוויז'ניצאית על כך ש"שטיינמן שלנו יעשה כבוד". פתאום קפץ עליהם רוגזה של שדולת הנשים שהחליטה לתבוע את העירייה על כך שהנשים מופלות ו"מוכנסות לתוך מחיצה".

השופט הנאור כמובן הסכים שמדובר בדאגה רבה לקהל הנשים ואסר על העירייה לקיים את המופע בהפרדה (ועל כך תקראו בכתבה נרחבת ומרתקת בגיליון זה). מכאן הלך כדור השלג והתגלגל, שכן גם אם הזמר יסכים להופיע בכל מקרה, הרי שהקהל הזה

פועל במרץ בלתי נדלה. הרב מנחם גולד

"ראש הישיבה היה החלטי לגבי עפולה" הגר"נ קאהן